
En lekmanns reiseskildring

ANMELDELSER

MORTEN MUNKVIK

Fastlege, Stavanger Medisinske Senter

Bill Bryson

Kroppen

En guide for deg som bor i den. 425 s, ill. Oslo: Gyldendal, 2019. Pris NOK 449

ISBN 978-82-05-52999-1

Første gang jeg hørte om forfatteren Bill Bryson, ble jeg fortalt at han skriver fantastiske reiseskildringer, bøker man kan lese når man planlegger nye reisemål. Nå har jeg lest *Kroppen*, og jammen er det ikke en slags reiseskildring, dette også.

Bryson starter boken med å fortelle om hvilke byggesteiner man trenger for å lage et helt menneske. Han tar så leseren med gjennom kroppen, og belyser all den spennende fysiologien og patofysiologien du husker (eller burde huske) fra den gangen du studerte medisin, alt understøttet med hele 366 kildeanvisninger. I tillegg har Bryson sine egne morsomme betraktninger rundt

de tingene han beskriver. Han tar tak i noe man kanskje en gang har hørt – som påstanden om at man kan kjøpe de kjemiske stoffene kroppen består av for 5 dollar – og går dette nøyere etter i sømmene.

Om du har lest Brysons bok *En kort historie om nesten alt*, vil du kjenne igjen stilen. Har du ikke lest Bryson fra før, gjør det ingenting. Du blir fort fortrolig med sjargongen. Han evner å presentere ting du allerede vet, på en overraskende ny måte. Et eksempel på dette er at «suicide by lifestyle» tar en evighet, og at du går klar 8 000 ting som *kan* drepe deg, unntatt en. Slik humor er typisk Bryson, og nettopp dette gjorde at jeg leste boken både på norsk og engelsk. Oversetter Gunnar Nyquist har gjort en god jobb, men det er noe med originalspråket som gir ekstra dybde til Brysons fortellerstemme.

Hvert av de 23 kapitlene i boken starter med et sitat som gir et frampek til hva kapitlet skal omhandle. Her er det mye bra stoff dersom du er i beit for artigheter til takk-for-maten talen din. Som det lille sitatet som sparker i gang kapitlet «Der nede»: «En gang presidentparet besøkte en bondegård, spurte fru president Coolidge omviseren hvor mange ganger daglig hanen kopulerte. Utallige ganger, var svaret. Vær så snill å si det til presidenten, ba fru Coolidge. Da presidenten kom forbi hønsegården og fikk høre om hanen, spurte han: Samme høna hver gang? Å nei, en ny hver gang, fikk han vite. Presidenten nikket langsomt og sa: Si det til fru Coolidge.»

Som lege var det selvsagt morsomt å lese en lekmanns sveip over menneskets fysiologi, og de tre kapitlene på slutten viet til sykdommer, kreft og medikamenter. Men, kanskje en ufaglært vil ha enda mer glede av boken, på samme måte som jeg som nysgjerrig lekmann nok koste meg enda mer med *En kort historie om nesten alt*, enn jeg gjorde med *Kroppen*. Men for all del: Boken er godt skrevet og inneholder mange anekdoter som kan bidra til at du blir et midtpunkt i selskapslivet i lang tid framover.

Publisert: 30. mars 2020. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.19.0827
Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 6. februar 2026.